

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส.
กระทรวงยุติธรรม

แจ้งเบาะแสยาเสพติด
สายด่วน 1386

ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง **ยา สารเคมี** หรือวัตถุชนิดใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลายๆ ครั้ง

ลักษณะสำคัญของยาเสพติด จะทำให้เกิดอาการต่อผู้เสพดังนี้

1. เกิดอาการต้อยา หรือต้อานยา และเมื่อติดแล้ว ต้องการใช้สารนั้นในปริมาณมากขึ้น
2. เกิดอาการขาดยา ถอนยา หรืออยากยา เมื่อใช้สารนั้นเท่าเดิม ลดลง หรือหยุดใช้
3. มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา
4. สุขภาพร่างกายทรุดโทรมลง เกิดโทษต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น ตลอดจนถึงสังคมและประเทศชาติ

ประเภทของยาเสพติด

1. แบ่งตามแหล่งที่เกิด แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ยาเสพติดธรรมชาติ, ยาเสพติดสังเคราะห์

2. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง

แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ กดประสาท, กระตุ้นประสาท, หลอนประสาท, ออกฤทธิ์

ผสมผสาน

1. แบ่งตามแหล่งที่เกิด แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. ยาเสพติดธรรมชาติ คือ ยาเสพติดที่ผลิตมาจากพืช เช่น

ฝิ่น

กระท่อม

กัญชา

2. ยาเสพติดสังเคราะห์ คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น

ยาบ้า

ไอซ์

เคตามีน

2. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง เป็น 4 ประเภท

1. ยาเสพติดประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน สารระเหย เป็นต้น

ฝิ่น

มอร์ฟีน

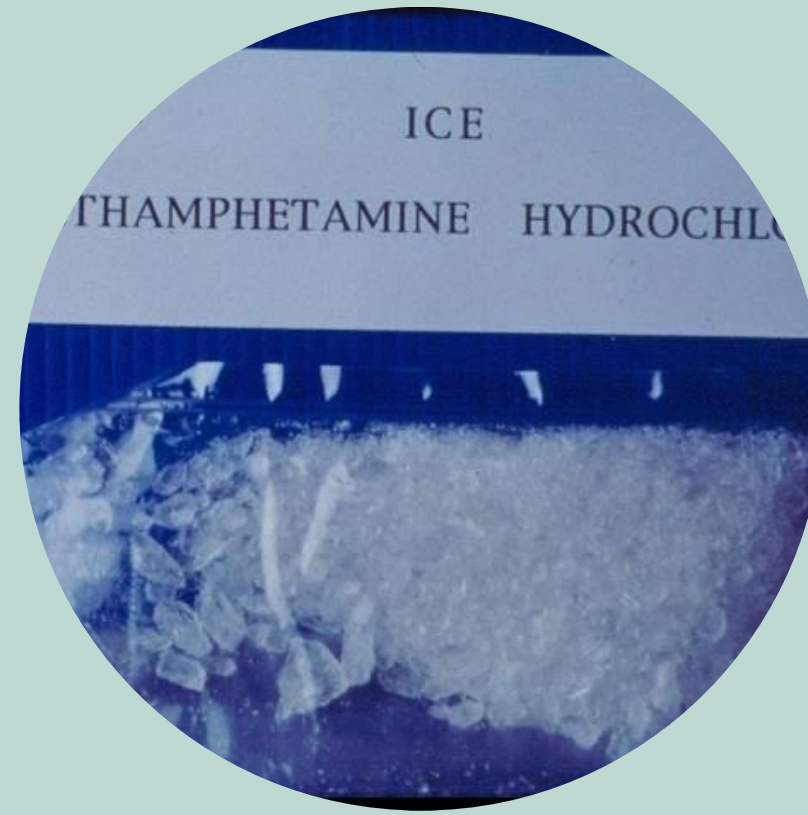
เฮโรอีน

2. ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เช่น ยาบ้า (แอมเฟตามีน) ไอซ์ ยาอี

ยาบ้า

ไอซ์

ยาอี

3. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย สารระเหย

LSD
แอลเอสดี

เห็ดขี้ควาย

สารระเหย

4. ยาเสพติด**ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน** กล่าวคือ
ในช่วงแรกออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท เมื่อเสพมากขึ้นจะ
ออกฤทธิ์กดประสาทและทำให้ประสาทหลอน ซึ่งได้แก่
กัญชา

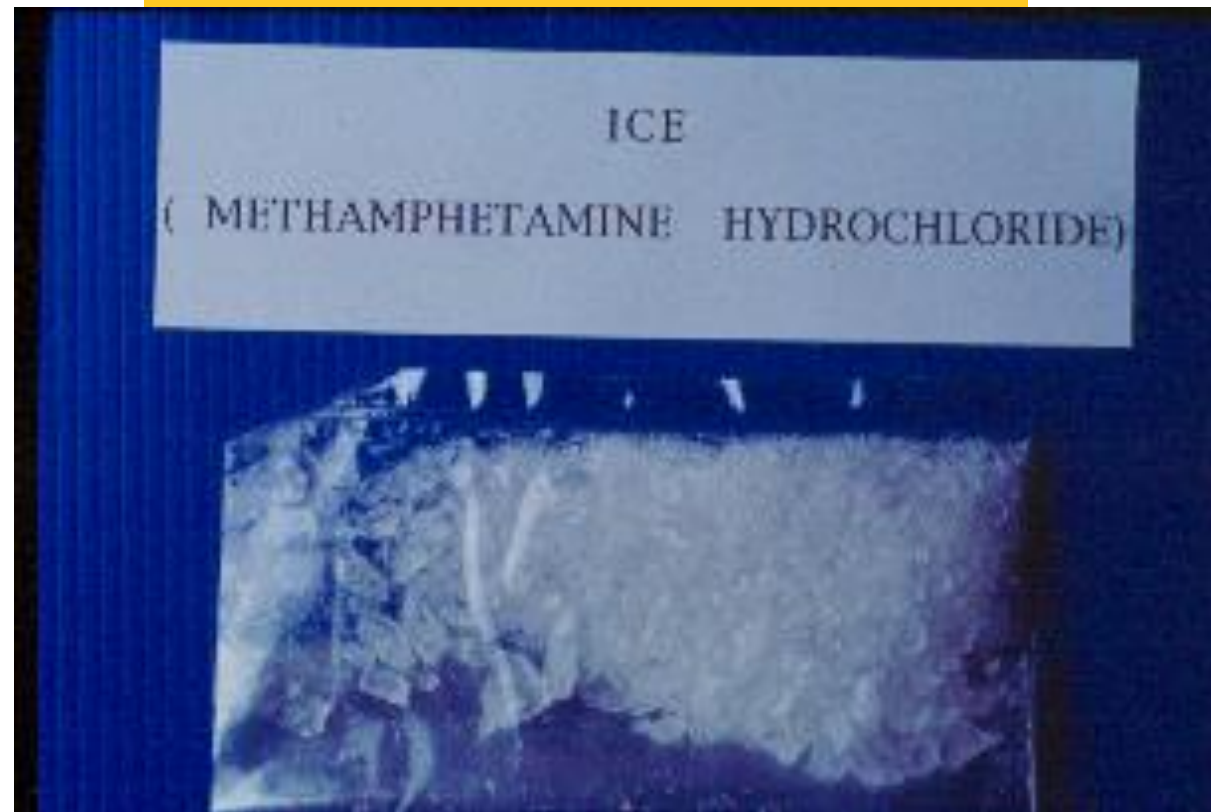
กัญชา

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในปัจจุบัน เช่น

ยาบ้า

ไอซ์

เคตามีน

ผลกระทบของยาเสพติด

1. ผลต่อร่างกาย

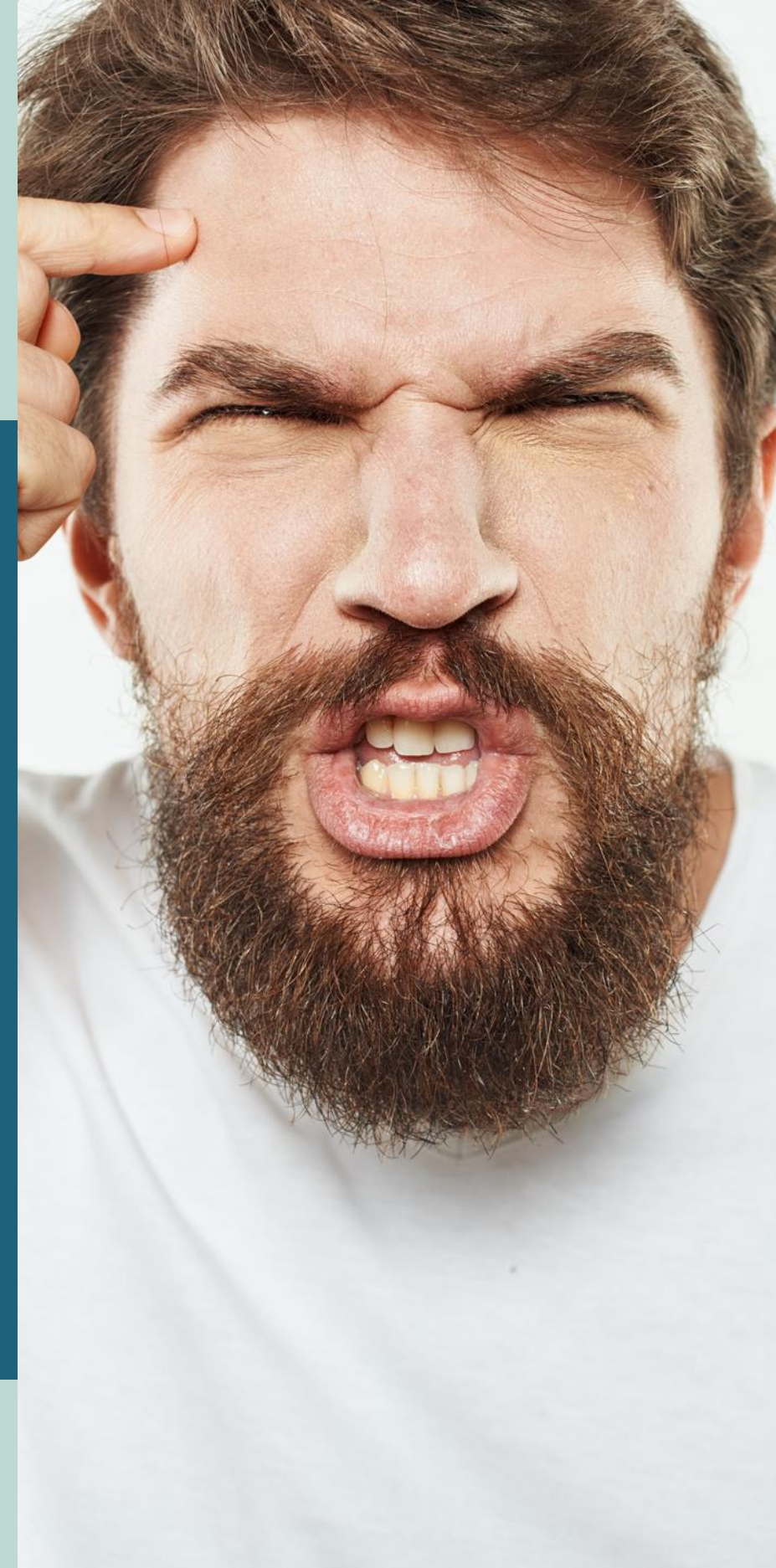
- ร่างกายทรุดโทรม / ใจสั่น / หลอดเลือดอุดตัน
ความดันโลหิตสูง / หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ
ทำลายหลอดเลือดในสมอง / ระบบหายใจมี
ปัญหา **ในกรณีไอซ์** ผิวหน้าจะแห้งเสีย และเป็น
แผลได้ง่าย เพราะหลอดเลือดเปราะบาง ใบหน้า
จะแก่กว่าวัย

ผลกระทบของยาเสพติด

2. ผลกระทบด้านจิตใจและอารมณ์

- ★ นอนไม่หลับ ชุนเฉียว ก้าวร้าว ความคิดสับสน
ประสาทหลอน หวาดระแวง คลั่ง
- ★ ซึมเศร้า กลายเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง

ผลกระทบของยาเสพติด

3. ผลกระทบด้านสังคม

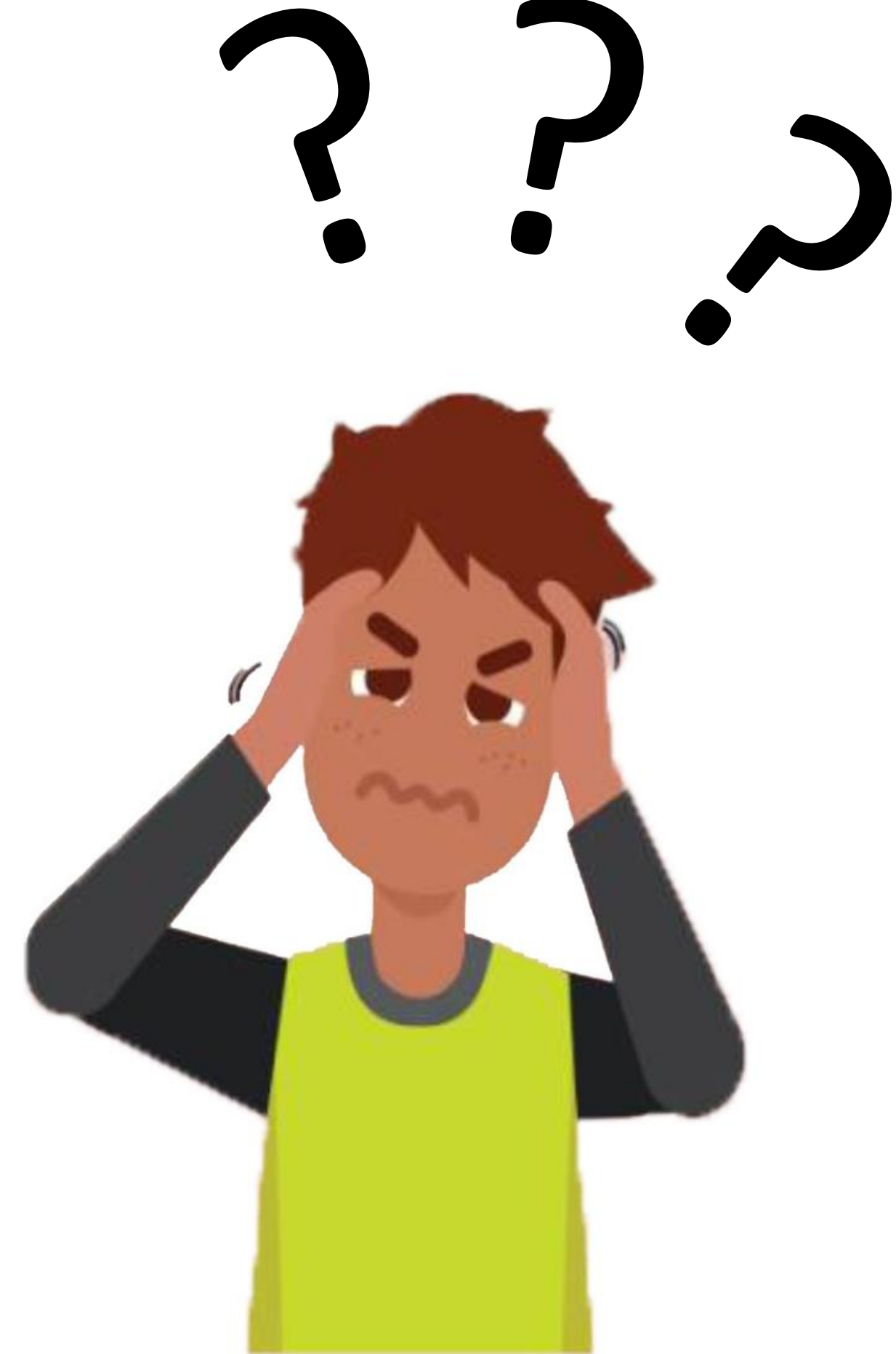
- ★ เกิดปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น จี้ ปล้น ฆ่าข่มขืน คลุ้มคลั่ง เป็นต้น
- ★ สิ่งแวดล้อมของชุมชนเสื่อมโทรม สังคมถูกทำลาย

ผลกระทบของยาเสพติด

4. ผลกระทบสติปัญญา

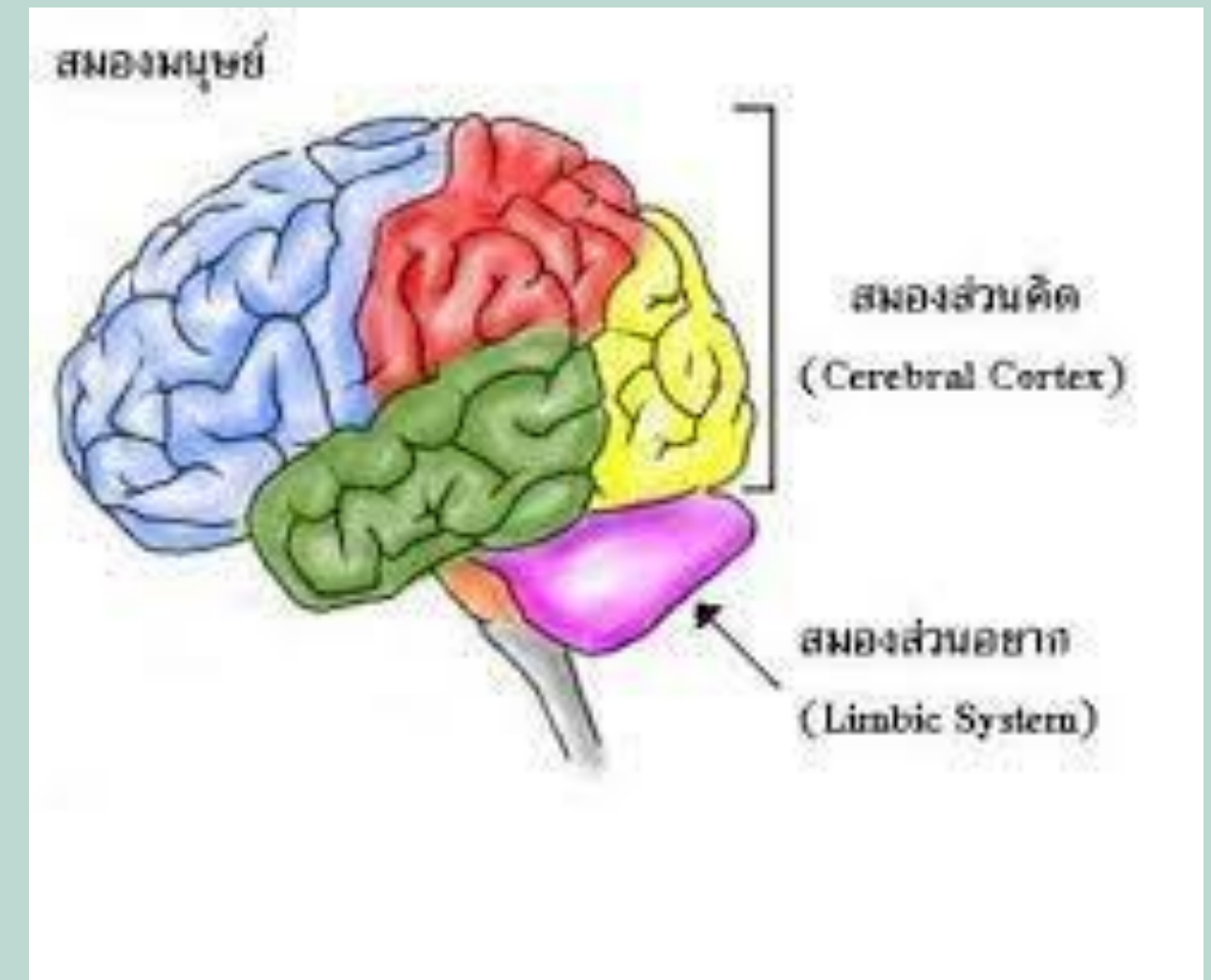
- ★ ยาเสพติดจะไปทำลายสมอง และระบบประสาททำให้สมองเสื่อม ไม่ทำงาน
- ★ วิกลจริต หรือกลายเป็นคนบ้า ส่งผลให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ ขาดสติสัมปชัญญะ

ผลกระทบของยาเสพติดที่มีต่อสมอง

การใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อสมอง 2 ส่วน คือ สมองคิด และ สมองส่วนอยาก

สมองส่วนคิด ทำหน้าที่ควบคุมสติปัญญา ใช้ความคิดแบบมีเหตุผล ขณะที่สมอง **ส่วนอยาก** เป็นศูนย์ควบคุมอารมณ์ความรู้สึก

ภาพถ่ายรังสีคอมพิวเตอร์ของสมองในระยะต่างๆของการติดยา

สมองปกติ

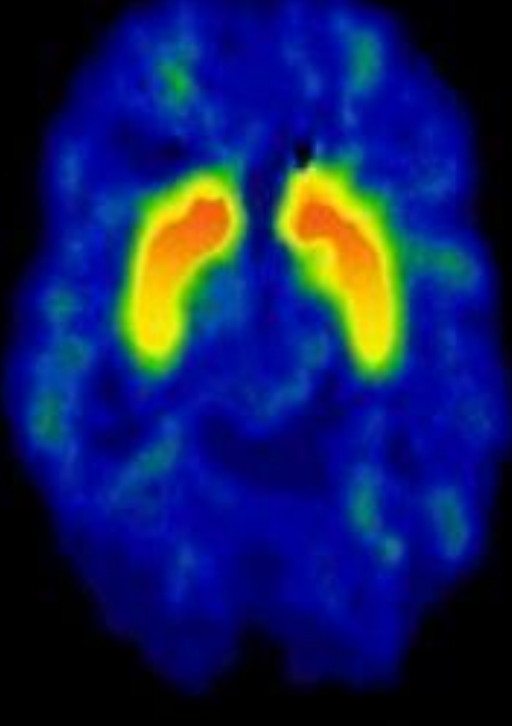
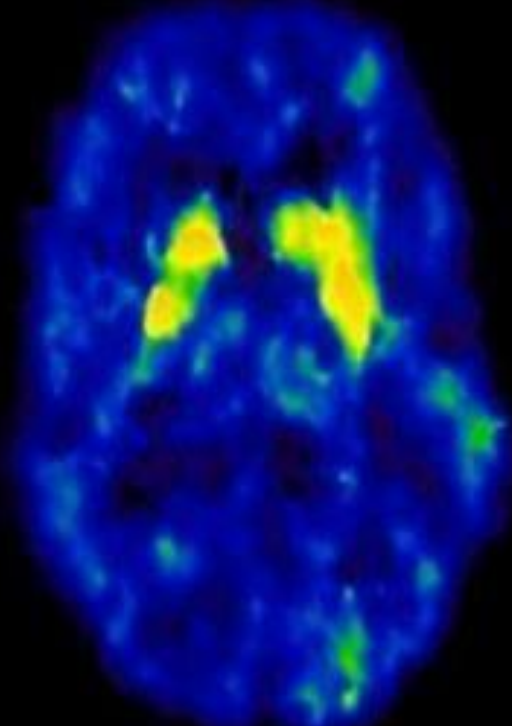
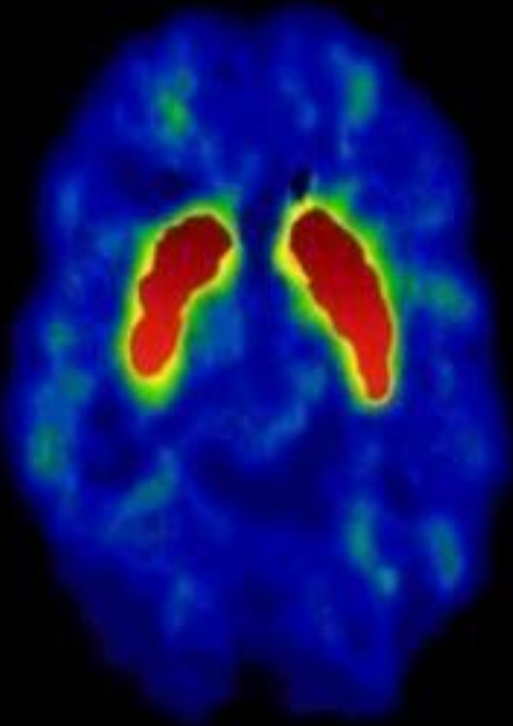
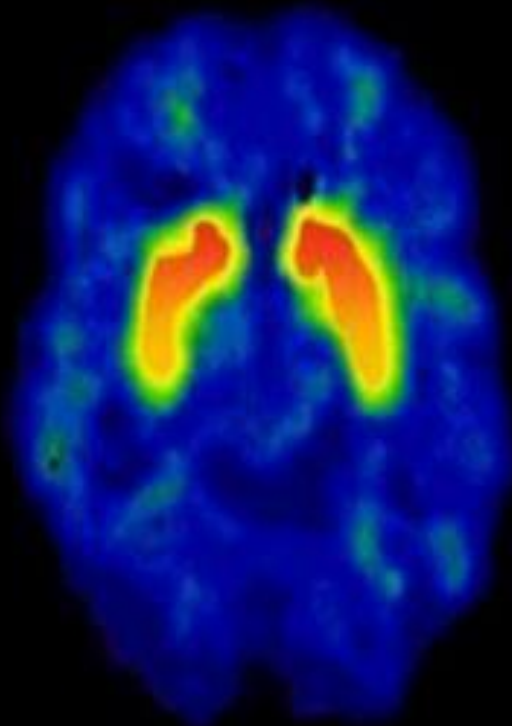
สมองผู้เสพยา

สมองผู้ติดยา

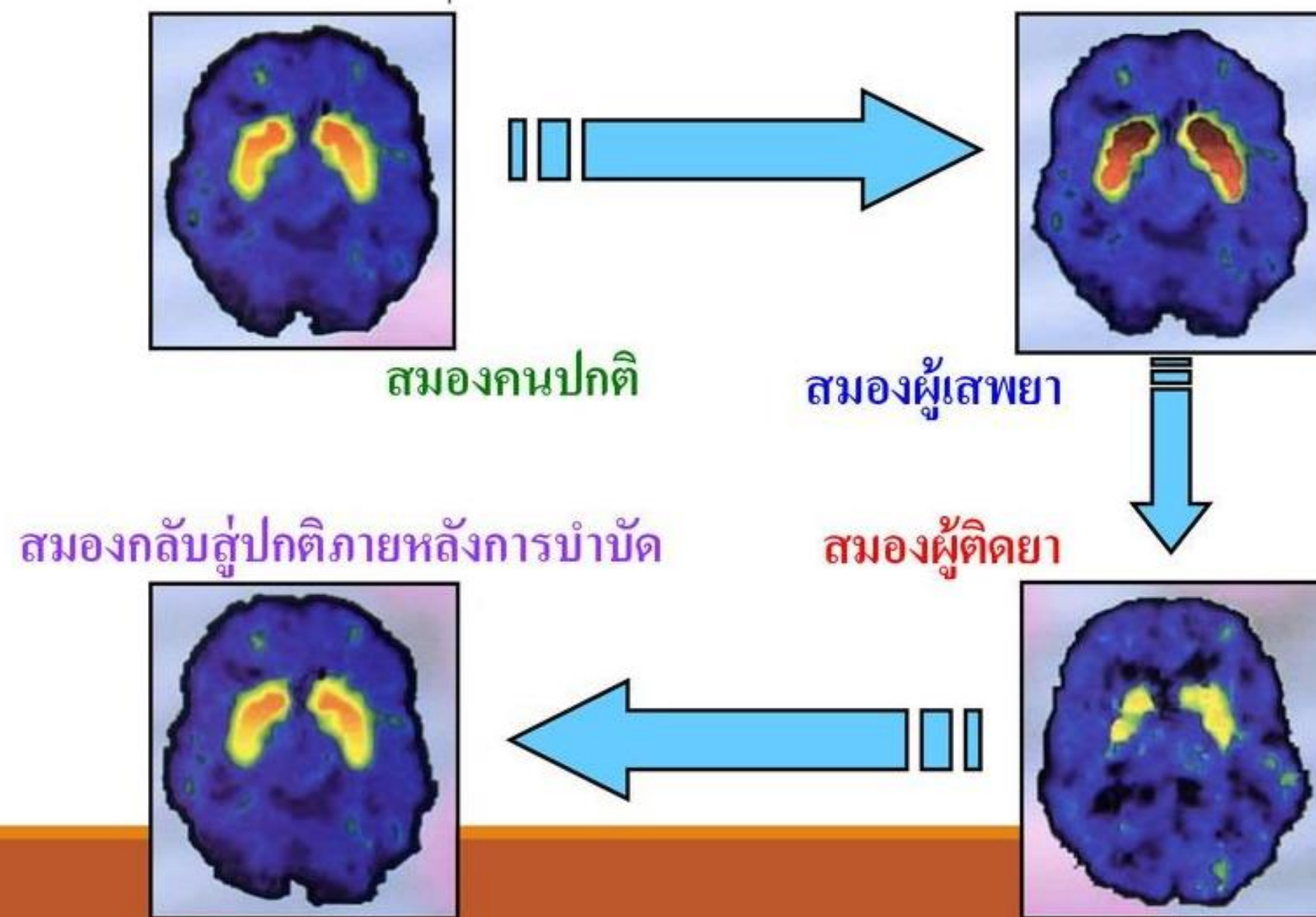

สมองที่ได้รับ
การบำบัด

สมองติดยา

ภาพเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า PET SCAN (Positron Emission Tomography) สามารถแสดงบริเวณที่มีการไหลเวียนของกระแสเลือดในสมอง ด้วยความเข้มของสีต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน

สมองกับยาเสพติด

ความรู้สึก เวลาคนเราเสพยาเสพติด ตัวยาจะไปกระตุ้นทำให้สมองสร้างสารเคมีชื่อ **โดปามีน** ซึ่งเป็นสารที่ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกมีความสุข สมองจึงมีการปรับตัวด้วยการลดการผลิตสารเคมีนั้นลง เมื่อหมดฤทธิ์ของยาเสพติด จึงเสมือนว่าร่างกายมีอาการขาดสาร **โดปามีน** ทำให้มีอาการหงุดหงิด หรือซึมเศร้า ส่งผลให้ผู้เสพยาพยายามแสวงหายามาใช้ซ้ำ ในขณะที่เดียวกันเมื่อใช้ยาเสพติดบ่อยๆ จะทำให้สมองส่วนคิดถูกทำลาย การใช้ความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลจะหายไป แล้วสมองส่วนอยากจะอยู่เหนือสมองส่วนคิด จนทำอะไรตามใจตามอารมณ์ มากกว่าเหตุผล

สาเหตุของการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น

★ ถูกชักชวน

★ สิ่งแวดล้อม

★ อยากรู้อยากลอง

★ กระแสสื่อโฆษณา

★ ถูกหลอกลวง

★ ความคึกคะนอง

สายด่วน**แจ้งเบาะแสยาเสพติด** 1386

สายด่วน**บำบัดรักษายาเสพติด** 1165

จบการนำเสนอ...

Image : <https://www.canva.com>
<https://www.freepik.com>

สำนักงาน ป.ป.ส.
กระทรวงยุติธรรม

แจ้งเบาะแสยาเสพติด
สายด่วน 1386